

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Verordening leerlingenvervoer Duiven 2023

Zaak- & documentnr. : Z/23/ 103989 & 201599744

Opsteller : Arthur de Boer

Portefeuillehouder : J. Goossen

Afdeling : Sociaal Domein

Telefoonnr : (0316) 279 111

Samenvatting

Middels het raadsvoorstel vraagt het college de raad in te stemmen met de nieuwe verordening leerlingenvervoer 2023. De verordening is geactualiseerd en aangepast. De bijbehorende beleidsregels zijn aangepast en in lijn gebracht met de verordening. Dit verschaft voor inwoners en uitvoerders een duidelijk en helder beleid in lijn met de uitgangspunten van de gemeente. Vanwege de wijzigingen die mogelijk diep in kunnen grijpen op de levenssfeer van de gezinnen wordt in de uitvoer gefaseerd gewerkt, waarbij een tussentijdse evaluatie de basis vormt voor een eventuele volgende stap in de gefaseerde uitvoering. De eerste groepen die mogelijk met opstapplaatsen in aanraking komen zijn de leerlingen die voor het eerst van het leerlingenvervoer gebruik maken en leerlingen die van onderwijsinstelling overstappen.

Beslispunten

1. Verordening Leerlingenvervoer Duiven 2023 vast te stellen.
2. Verordening Leerlingenvervoer Gemeente Duiven 2014 in te trekken.
3. Kennis te nemen van de beleidsregels 2023 die het college na vaststelling van de nieuwe verordening in werking wil stellen.

Aanleiding

De raad heeft in juni 2021 in een motie het college gevraagd eind 2021 een nieuwe verordening de raad te laten passeren. In de tussentijdse periode zijn er allerlei uitdagingen op de gemeente afgekomen en heeft het college geacht het proces zorgvuldig vorm te geven gezien de voorgeschiedenis rondom dit thema. Het zorgvuldige proces van belangenafweging; contact met participanten; gesprekken met uitvoerders en consultants; raadplegen van collega's uit andere gemeenten etc. heeft geleid tot het raadsvoorstel zoals die nu voor u ligt.

Planning

Vanwege de termijnen die in de verordening staan voor bijvoorbeeld de beoordeling van aanvragen is tijdige besluitvorming noodzakelijk om het schooljaar 2023-2024 met het nieuwe beleid te starten; en daarom:

- *Het besluit niet later dan 18 april 2023 in de raadsvergadering te nemen.*

Tevens is dit voor de samenwerking binnen het perceel van AVAN met de gemeente Zevenaar, Westervoort en Montferland van belang om zo veel als mogelijk hetzelfde beleid te kunnen voeren.

Beoogd effect

Iedere leerling moet deel kunnen nemen aan het onderwijs. Waar mogelijk zal 'eigen kracht' en 'zelfredzaamheid' gestimuleerd worden. Waar het nodig is, zal deze verordening voorzien in een vangnet om leerlingen onderwijs te kunnen (blijven) bezoeken. Deze verordening zorgt dat de gemeente herkenbaar en duidelijk beleid voert en bij de praktijk aansluit. Met de beleidsregels wordt beoogd dat de uitvoering transparant is en maatwerk mogelijk blijft. De beleidsregels geeft ruimte aan het college om opstapplaatsen in te stellen en tegelijk ook de ruimte om zelfredzaamheid te bevorderen, maar de menselijke maat niet uit het oog te verliezen. De verordening biedt ruimere mogelijkheden rondom het gebruik van een opvangadres, het geeft meer ruimte voor het vervoer naar stage en regelt de inzet van opstapplaatsen.

Argumenten

1.1 *De huidige verordening (2014) is verouderd en onvoldoende actueel*

Er wordt vanuit de VNG geadviseerd de bestaande verordeningen te vervangen door de modelverordening die (meer) aansluit bij de actualiteit, bijvoorbeeld bij de huidige wet- en regelgeving.

1.2 *De nieuwe verordening (2023) sluit aan bij gevoerde beleid van de gemeente*

De gemeente heeft uitgangspunten geformuleerd in 'Samen Sterk' waarbij o.a. uitgegaan wordt van 'eigen kracht', 'zelfredzaamheid' en 'inclusie'. De verordening is vanuit dezelfde visie beschouwd en opgesteld met o.a. ruimte in de verordening om beleidsregels op te stellen voor de eigen bijdrage, stages, opstapplaatsen en stimuleren van zelfstandigheid.

1.3 *De nieuwe verordening (2023) blijft voorzien in maatwerkvoorziening waar nodig*

Een goede aansluiting bij wat een leerling nodig heeft is niet alleen een wettelijke taak, maar een belangrijke verantwoordelijkheid. Participatie moet mogelijk zijn, voor iedereen. Waar de 'zelfredzaamheid' en 'eigen kracht' volledig aangesproken wordt maar niet voldoende is zal maatwerkvervoer een (deel)oplossing kunnen bieden voor de leerling. De burger (leerling) staat daarbij centraal. De toegezegde afwegingskader opstapplaatsen zijn vanuit de verordening voldoende vorm te geven in de beleidsregels.

1.4 *De nieuwe verordening (2023) wordt breed gedragen*

De huidige verordening en de modelverordening van de VNG is meegenomen in de totstandkoming van deze verordening. Input is breed opgehaald bij de klankbordgroep, Raad voor Sociaal Domein Duiven, consultants, AVAN. Ook de evaluatie van de opstapplaatsen van de gemeente Westervoort is gebruikt om deze verordening (en de beleidsregels) goed aan te laten sluiten.

Tevens is overleg met het 'perceel'¹ geweest om beleid zo veel als mogelijk op elkaar aan te laten sluiten.

De opgehaalde input is waar mogelijk meegenomen.

¹ Perceel: Westervoort en Duiven zitten met o.a. met Zevenaars in een gebied waardoor overleg over de uitvoer bij kan dragen aan een effectieve vorm van leerlingenvervoer.

- 1.5 *De nieuwe verordening biedt een grondslag om een groter beroep te doen op de zelfredzaamheid van leerlingen en het zelf-organiserend vermogen van ouders.*
De toepassing van de verordening kent in ieder geval de volgende uitgangspunten:
1. Zelfstandigheid van de leerling.
Het is van belang dat kinderen opgroeien tot inwoners die zelfstandig participeren in de samenleving. Het beleid stimuleert het zelfstandig (leren) reizen van kinderen waar mogelijk.
 2. Ouders regelen de begeleiding zelf.
Het reizen te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer, indien nodig onder begeleiding van een volwassene, heeft altijd de voorkeur boven aangepast vervoer per taxi of taxibusje. Het doel is dat de leerling zelfstandig leert deelnemen aan de samenleving. Het begeleiden van het kind in de weg daar naartoe is een onderdeel van het ouderschap. Ouders hebben een eigen verantwoordelijkheid. Werk, studie en/of de medische situatie van ouders en gezinssamenstelling maken ouders niet minder verantwoordelijk dan ouders van kinderen die geen belemmeringen hebben. Waar nodig bieden we ondersteuning om de zelfredzaamheid te vergroten, bijvoorbeeld training zelfstandig reizen.
- 2.1 *Het intrekken van de huidige verordening (2014) is logischerwijs noodzakelijk*
Als de nieuwe verordening wordt vastgesteld is de oude verordening niet meer geldig en moet worden ingetrokken.
- 3.1 *De gemeenteraad moet op de hoogte zijn van de actualisatie van de beleidsregels*
Het is voor de gemeenteraad van belang kennis te nemen van de beleidsregels. Deze regels geven een duidelijk beeld van de uitvoer (mogelijkheden). Hieraan kan de gemeenteraad afleiden dat de eerder genoemde uitgangspunten niet uit het oog worden verloren. De beleidsregels gaan specifiek in op de stimulering van eigen kracht en zelfredzaamheid, het stimuleren van zelfstandigheid, het regelen van opstapplaatsen, het combineren van onderwijs en zorg etc.
- 3.2 *De beleidsregels beschrijft hoe het college uitvoer wil geven aan de verordening*
De beleidsregels van 2021 zijn niet passend bij de verordening 2023 en de beleidsregels die zijn opgesteld zijn in samenhang met de verordening gebracht.

Kanttekeningen

- 3.1 *Nadere invulling van werkwijze persoonlijke gesprekken is nodig*
De nieuwe verordening voorziet in het voeren van persoonlijke gesprekken over (het bevorderen van) de zelfredzaamheid van de leerlingen en het oefenen van zelfstandig reizen. Hiervoor moeten (extra) gesprekken worden gevoerd in de zogenoemde onderzoeksfase. Het op- en inzetten van deze gesprekken vraagt extra personele inzet.
- 3.2 *De verordening is niet eerder door de gemeenteraad behandeld*
Door de ingediende motie heeft de verordening leerlingenvervoer niet eerder de gemeenteraad gepasseerd. Het verzoek om eind 2021 een verordening te laten passeren is niet gehaald. Echter, het proces is zeer zorgvuldig doorlopen en heeft tijd gekost. Omdat veranderingen in de verordening kan leiden tot veranderingen in de

persoonlijke levenssfeer is de tijd genomen. Zo wordt nu in de communicatie en beleid nadrukkelijker stil gestaan bij deze gevoeligheid en verwacht het college minder (noodzakelijke) weerstand.

3.3 *Ouders zullen mogelijk een andere toewijzing van leerlingenvervoer krijgen*

Met de invoering van de nieuwe verordening en de beleidsregels zal voor een beperkt aantal ouders een wijziging optreden bij aanvang van het nieuwe schooljaar. Het kan betekenen dat een toewijzing in de vorm gaat veranderen. Wanneer gewenst kan er met de ouders door de consulenten meegedacht worden hoe de nieuwe situatie voor hen passend kan zijn en welke afspraken voor de overgang gemaakt kunnen worden. Sommige veranderingen zijn ten gunste van de aanvrager, zoals de meerjarige beschikkingen en het (in sommige situaties) schrappen van het drempelbedrag bij toekenning fietsvergoeding.

Financiële paragraaf

Bij de nieuwe verordening worden geen noemenswaardige kostenverschillen verwacht. Wel zal de uitvoer van de verordening (extra) inzet vragen en zal in de uitvoer gekeken moeten worden welke keuzes gemaakt moeten worden om de inzet en de opbrengsten met elkaar in balans te brengen.

In de evaluatie moet bezien worden welke effecten de wijzigingen heeft op de uitvoeringskosten van het maatwerkvervoer.

Participatie en communicatie

1. Communicatie met de gebruikers is een belangrijk item geweest in het gesprek met leden van de klankbordgroep. Nadrukkelijk is er geadviseerd om de wijze van communicatie per 'doelgroep' aan te passen. Dat heeft te maken met het perspectief wat leerlingen (en hun ouders) hebben op langer termijn. In het aangepast vervoer is niet elke leerling ooit in staat om zelfstandig te worden, een verbetering van een situatie is niet altijd mogelijk. Sterker nog, verslechtering kan ook voorkomen! Kortom; er is geadviseerd te differentiëren in de boodschap aan de ouders. De boodschap aan leerlingen waarvan verwacht kan worden dat ze zelfstandiger kunnen leren reizen zal anders zijn dan leerlingen en ouders waar geen verandering te verwachten valt. Dit advies zal meegenomen worden in de wijze van communiceren / communicatieplan.
2. Gedurende de looptijd van deze verordening en de bijbehorende beleidsregels zal er geregeld overleg georganiseerd worden over de uitvoering. Zowel intern met de consulenten die geconfronteerd worden met allerlei vragen, als extern met leden van de klankbordgroep, partners en gebruikers. Doel hiervan is om breed te evalueren en te kijken naar nieuwe mogelijkheden die recht doen aan de situatie van de leerlingen en voor iedereen een voordeel kan betekenen. Uiteraard zullen de eerste ervaringen over de opstapplaatsen een onderwerp zijn. Dit is een nadrukkelijke wens van de klankbordgroep.

3. Om zorgvuldig te blijven omgaan met de veranderingen zullen de consultants actief met inwoners meedenken wanneer er vragen zijn voor (tijdelijk) maatwerk.
4. Inwoners zullen actief geïnformeerd worden over de nieuwe verordening en beleidsregels.

Uitvoering

Bij het openbaar maken van dit raadsvoorstel zal er met afdeling communicatie een brief worden opgesteld en verspreid om te wijzen op de mogelijke veranderingen. Daarin zal nadrukkelijk onderstaand schema onder de aandacht gebracht worden én gedifferentieerd worden in de doelgroepen. De leerlingen waar nu (zeer) weinig perspectief op verandering is zullen op een andere wijze aangesproken worden dan de leerlingen waarvan te verwachten valt dat die op den duur meer zelfstandig in de maatschappij kunnen bewegen.

Na vaststelling zal de “Verordening leerlingenvervoer gemeente Duiven 2023” met ingang van de eerste dag na bekendmaking in werking treden. De “Verordening leerlingenvervoer gemeente Duiven 2014” zal per diezelfde datum worden ingetrokken. Hierna worden de consultants direct op de hoogte gebracht en zullen zij in overleg met de gemeente de benodigde communicatie naar alle belanghebbenden (waaronder ouders, scholen en uitvoerder AVAN) in gang zetten voor de aanvragen voor 2023-2024. Vanaf dat moment zijn de consultants het centrale punt waar ouders en andere belanghebbenden terecht kunnen met alle vragen. Er zal een gemeentepagina met FAQ gecreëerd worden voor de beantwoording van de meest gestelde vragen gedurende dit traject.

Per schooljaar 2023 – 2024:

1. Zullen de her-aanvragen voor leerlingenvervoer getoetst worden middels de nieuwe verordening en beleidsregels maar niet toegewezen worden aan een opstapplaats.
2. Zullen de volledig nieuwe aanvragen die in aanmerking komen getoetst worden aan de mogelijkheid voor toewijzing opstapplaats.
3. Zullen de aanvragen voor leerlingen die van onderwijstype veranderen getoetst worden aan de mogelijkheid voor toewijzing opstapplaats, bijvoorbeeld op het moment van PO naar het VO.

Per schooljaar 2024 - 2025:

1. Zullen naast de volledig nieuwe aanvragen ook de her-aanvragen getoetst worden op de mogelijkheid voor toewijzing opstapplaats.
2. Zullen de aanvragen die getoetst zijn op de toewijzing opstapplaats en niet leidt tot een toewijzing in aanmerking kunnen komen voor een meerjarige beschikking.

In het algemeen is de verwachting dat de aanvragen voor leerlingenvervoer op een meer eenduidige manier worden getoetst aan de aangepaste verordening en de beleidsregels. In de loop van het schooljaar 2023-2024 zullen de beleidsregels worden geëvalueerd, hierbij worden de leden van de klankbordgroep en de consultants betrokken.

Rondom de communicatie zal afdeling communicatie adviserend meedenken in een communicatieplan en -strategie.

Intergemeentelijke samenwerking

De gemeenten Westervoort, Duiven, Zevenaar en Montferland vormen samen een perceel bij de vervoerder AVAN. Voor efficiënte samenwerking o.a. door opzetten en in gebruik nemen van opstapplaatsen maken de gemeenten binnen dit perceel de vervoersbewegingen efficiënt.

Bijlagen

201599731 – motie leerlingenvervoer 22 juni 2021
201599730 – verordening leerlingenvervoer Duiven 2023
201599728 – beleidsregels leerlingenvervoer Duiven 2023
201599827 – advies Raad voor Sociaal Domein
201599930 – veranderingen verordening 2023 t.o.v. verordening 2014
201601415 – reactie advies Raad voor Sociaal Domein Duiven
201600891 - concept raadsbesluit

Duiven, 7 februari 2023.

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven,

mr. drs. R.J. (Rutger) den Haan
secretaris

mr. H.B. (Huub) Hieltjes
burgemeester